

Narodno gospodarstvo.

Pozor, svinjerejci! Štajerski deželni odbor daje kmetom, ki se pečajo s prešičerjo, 40 v podpore za svinjo, ki zboli na rudečici. Na ta način plača posestnik za cepljenje samo sledeče stroške: za svinjo do 25 klg 40 v., do 50 klg 60 v., do 75 klg 80 v., do 100 klg 1 K. Vrhu tega jamči dežela še za take cepljene svinje pet mesecev. Če namreč taka svinja v teku pet mesecev na rudečici crkne, se dotičnemu svinja popolnoma izplača. Svinjerejci, poslušajte se te ugodnosti! Pokličite živinozdravnika, da kar vse svinje v eni vasi cepi, da mu ne bo treba hoditi k posameznikom.

Avstrijsko jugoslovansko združništvo v l. 1905. Slovenskih zadrug se je toleto ustanovilo 29, in sicer na Goriškem 3, na Kranjskem 19, na Štajerskem 4, v Trstu in okolici 3. Teh 29 novih zadrug se po poslovnem predmetu porazdeli sledeče: 9 posojilnic, 11 mlekarjskih zadrug, 1 vino-rejska zadruga, 2 trsničarski zadrugi, 1 sadjarska in moštarska zadruga, 1 obrtno gospodarsko društvo, 1 kmetijsko društvo, 1 konzumno (in posojilno) društvo, 1 čipkarska zadruga, 1 tiskarna, 1 zveza. Ramo ob rami hodijo s slovenskimi zadrugami hrvaške zadrug; teh se je ustanovilo v letu 1905 27 in sicer v Istri 11, v Dalmaciji 16. Od teh 28 zadrug je 9 posojilnic, 4 gospodarske zadrug, 9 konzumnih zadrug, 1 mlinarska zadruga, 2 oljarski zadrugi, 1 čebelarjska zadruga, 1 zadruga postreščekov, 1 zadruga težakov. V Dalmaciji so se vrh tega ustanovile 3 srbske kmetijske zadrug. Vseh slovenskih zadrug bilo je koncem leta 1905 že 496 in sicer na Goriškem 80, v Istri 11, na Koroškem 31, na Kranjskem 248, na Štajerskem 105, v Trstu in okolici 21. Hrvaških zadrug bilo je koncem leta 1905 240 in sicer v Istri 59, v Dalmaciji 81 — vrh tega je bilo koncem leta v Dalmaciji 17 srbskih zadrug. Vseh slovenskih zadrug na avstrijskem jugu bilo je torej koncem leta 1905 — 653. — Naše slovenske zadrug porazdelimo sledeče:

Na slovenskem: Goriško Istra Koroško Kranjsko Štajer. Trst z ok. Skup.

Posojilnice	82	4	29	181	56	2	253
Mlekarjske zadr.	20	1	1	47	3	—	72
Bikorejske	—	—	—	—	11	—	11
Vino-rejske	4	—	—	1	2	—	7
Trsničarske	—	—	—	—	1	—	1
Sadjarske	—	—	—	—	1	—	1
Kmetij. društva	18	6	2	51	28	16	121
Hmeljarjske zadr.	—	—	—	—	1	—	1
Zeljarjske	—	—	—	—	1	—	1
Obrtne	—	—	—	—	—	2	2
Krojaške	1	—	—	—	—	—	1
Cevljarjske	—	—	—	—	1	—	1
Mizarske	1	—	—	—	1	—	2
Opekarske	1	—	—	—	—	—	1
Čipkarske	—	—	—	—	1	—	1
Zrebljarjske	—	—	—	—	1	—	1
Sodarske	—	—	—	—	1	—	1
Sodavičarske	—	—	—	—	1	—	1
Stavbinske	—	—	—	—	3	1	4
Hotelske	1	—	—	—	1	—	2
Kopaljske	—	—	—	—	—	—	1
Vodovodne	—	—	—	—	1	—	1
Mostovne	—	—	—	—	1	—	1
Tiskarne	—	—	—	—	1	—	1
Zadr. tež. i. postr.	1	—	—	—	2	—	3
Zveze	1	—	—	—	2	1	4
Skupaj	80	11	32	248	106	21	497

Kratko navodilo glede škropljenja trt proti peronospori. 1. Proti peronospori se škropi najmanj trikrat na leto. 2. Na tisoč litrov vode se vzame 1 kg modre galice in 2 kg ugašenega ali pa 1 kg nugašenega apna; vsako se zase raztopi in se s petem zmeša. Pri tem se ne sme rabiti železna posoda ali železno orodje. 3. Prvo škropljenje se vrši takrat, kadar so mladice zrastle pol metra dolge; to je najpoznejše začetkom meseca junija. 4. Drugo škropljenje se vrši tri tedne pozneje, torej koj po cvetju. 5. Tretje škropljenje se vrši štiri tedne po drugem, torej koncem meseca julija. 6. Pri vsakem škropljenju je treba tudi gozdiče dobro poskropiti in nekaj časa poprej mladice privezati. 7. V mokrih, deževnih poletjih naj se škropi v krajših presledkih, torej vsaj štirikrat na leto. 8. Za vsako škropljenje je treba pripraviti svežo galico, ker stara ne učinkuje. 9. Na suho ali na zeleno cepljene trte je treba škropiti kmalu potem, ko so odgnala, in večkrat v kratkih presledkih. 10. Če je po škropljenju deževalo, preden se je galica dobro posušila, je treba škropljenje kar najhitreje ponoviti.

Tobačni ekstrakt, kateri se rabi za pokončavanje mrčes na drevju, se dobi v tobačnih tovarnah za sledečo ceno: 1 klg za 1.60 K, 5 klg 6 K. Kmetijska društva in založniki ga dobijo ceneje.

Najnovije novice.

Izpit iz štajerske zgodovine se je vršil na mariborski gimnaziji dne 9. t. m. popoldne. Izpitu se je podvrlo deset dijakov, ki so bili vsi obdarovani. Prvo darilo svetinji od štaj. deželnega odbora sta dobila Strižič Franc iz Makol in Vrečk o Josip iz Zabukovja. Nadaljna darila so dobili: Tribnik tretje darilo 20 K od prem. kneza in škofa, Gomzi četrto 1 dnkat od župana, Svetina peto 10 K v zlatu od g. okrajnega glavarja grofa Attems, Mozer često 10 K v zlatu od preč. g. prelata Hrbovskega, Goričan sedmo 10 K v zlatu od g. prof. Zidanšek, ravnatelja kn. škof. deškega semenišča, Klemenčič osmo 10 K od g. prof. dr. Medveda, deveto Höfl in deseto Vertič, vsaki po eno knjigo. Kakor je razvidno iz imen so vsi raznu enega Slovenci, kar kaže pridnost naših dijakov. Prva obdarovana sta gojeaca kn. škof. deškega semenišča.

V Slov. Bistrici priredi novo-ustanovljena „Narodna godba“ dne 17. t. m. na vrtu Narodnega doma prvi koncert, pri katerem sodeluje tudi slovenjebistriško pevsko društvo. Ta najnoviji pojav narodnega gibanja med nami mora vzradostiti vsakega. Ustanovitev „Narodne godbe“ je stala veliko truda in mnogo požrtvovalnosti. Zato pa pričakujemo, da nas posetijo na tem prvem javnem nastopu naše narodne godbe vsi rodoljubi, kojim je ležeče na našem napredku. Pričakujemo sosebno mnogoštevilen obisk iz slovenskih trgov in vasi domačega okraja, a tudi daljnih naših sosedov. Začetek koncerta je od 4. uri popoldne. Tedaj v nedeljo v Slovensko Bistrico!

Velikanedelja. (Brzovjav): V gostilni A. Mikl imajo po nedeljah in praznikih ormoški pragermani (Pravdič, Veselič itd.) redne pavske vaje v nemških jodlerih, „glt“ pa si redno zabelijo z „Wacht am Rhein“ in klci „Heil Mikl!“ O srečna fara!

Značajnovič.

Žikarec. Umrl je tukaj spoštovani Jožef Ole, podomače Bratec. Pogreba dne 9. junija k Sv. Barbari se je udeležil občinski odbor. Bodi mu zemljica lahka!

Velika skupščina družbe sv. Cirila in Metoda bo letos v Logatcu na Kranjskem.

Društvena naznanila.

Kat. delavsko društvo v Pušavi priredi v nedeljo 1. julija t. l. društveno veselico pri posetniku gosp. Francu Korman v Kumenu. Vspored je: 1. Ob 6. uri zjutraj sveta maša v župnijski cerkvi D. M. v Pušavi. 2. Odhod iz Pušave ob pol 9. uri. 3. Pozdrav gostov pri slavoloku. 4. Koncertna godba. 5. Streljanje ovna. 6. Dražba raznoterih reči. 7. Govor. 8. Prosta zabava. Vstopnina prosta. Za dobro in točno postrežbo se bo skrbelo. Pridite torej rodoljubi in prijatelji našega društva v obilnem številu, ker društvo namerava samo to veselico letos prirediti. Zatorej naj bi bila ta prav sijajna in od mnogih prijateljev obiskana. Veselica bo kakor kak narodni tabor.

Pri sv. Benediktu v Slov. gor. bo v nedeljo 17. jun. ob 8. pop. obhajala ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda, katere delokrog obsega župnije Sv. Benedikt, Sv. Ano, Negovo, Sv. Anton in Sv. Trojico v Slov. gor., kaj veličastno Ciril-Metodovo slavnost, vredno, da se je udeležijo Slovenci, Slovenke iz bližine in daljave, ker dobi ves čisti dohodek podpore tako potrebna naša družba. Na vsopredu je lepo petje domačega mešanega zbora, govor, deklamacija, dve novi, jako lepi, podučni in zabavni igri „Sv. Cita“ in „Kukavica“ modra ptica“ ter krasca narodna veselica z mnogimi zanimivostmi. V slučaju dežja se cela slavnost vrši 1. julija. Torej 17. junija na svidenje pri Sv. Benediktu!

Občne bojno društvo v Ptujju ima svoj redni občni zbor dne 17. junija t. l. ob 2. uri popoldne v gostilni g. Fr. Mahoriča v Ptujju.

Gosp. brašno društvo pri Sv. Urbanu pri Ptujju priredi v nedeljo dne 17. junija t. l. točno ob 8. po večernicah na župnijskem dvorišču veselico s petjem in igrami: „Kmet Herod“ in „Jez na petelinom in kes“. Med posameznimi točkami svira znana godba Kocmut-Potrč. Prosta zabava je v gostilni g. Mariniča. V slučaju, da je 17. junija jako slabo vreme, vrši se veselica v nedeljo pozneje dne 24. junija.

Središče. V nedeljo, 17. junija t. l. bo deloval gosp. Jurandič, znani čebelarjski mojster v Središču, o umni čebeloreji; predavanje se vrši pri čebelnjaku g. Feliksa Horvat, p. d. Robin, posestnika v Središču in se začne ob 8. uri popoldne. Čebelarjem iz Središča in okolice se nudi lepa prilika, naučiti se marsikaj novega in koristnega. Pridite toraj gotovo!

Šmartno pri Slovenjgradu. V nedeljo dne 17. junija predaval bo v Šmartnu pri Slov. Gradu ptovalni učitelj g. Martin Jelovšek o umni živinoreji, osobito svinjereji. Gospodarji in gospodinje, fantje in dekleta, udeležite se predavanja polnoštevilno!

Hranilnica in posojilnica na Laškem ima svoj občni zbor dne 24. junija v posojilnični hiši ob 8. popoldne. Spored: 1. Poročilo načelstva. 2. Potrjenje računskega zaključka. 3. Volitev načelstva. 4. Volitev nadzorstva. 5. Poročilo o izvršeni reviziji. 6. Slučajnosti. Ako bi ne došlo ob določenem času dosti udov, je uro pozneje na tistem mestu zborovanje pri vsakem številu.

Kmetijsko društvo na Frankolovem ima svoj občni zbor v nedeljo dne 24. junija t. l. popoldne po večernicah v društvenih prostorih s sledečim vsopredom: 1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva. 3. Predložitev in odobrenje letnega računa 1905. 4. Volitev 2 članov

v načelstvo in nadzorstvo. 5. Poročilo o izvršeni reviziji. 6. Prosti predlogi. Ako bi se zadostno število članov ne zbralo, zboruje takoj eno uro pozneje drugi občni zbor, ki bo sklepčen brezpogojno v smislu društvenih pravil.

Listnica uredništva.

I. P. iz Gornje Sav. doline: Naznanite nam svoje ime, drugače gre dopis v koši! Mi imena ne izdamo! — Sv. Jakob v Slov. gor. Ono dekle je bilo obsojeno, ker je poškovalo tuje imetje. Toda zaradi te obsodbe pač nihče ne bo kamena na njo vrgel! Pisati pa se o listih sme, ker se s tem, ako se napada list, ne žali nobena oseba, ampak se le izreka kritika o vrednosti in tendenci lista. Če se zgledate prilično v uredništvo, bo nas veselilo. Pozdravljeni! — Sv. Martin na Pohorju: Je preveč osebno in raztaljivo. Zgledate se s drugimi novicami! — Sv. Lenart v Slov. gor., Hum in Hardek, Sv. Lovrenc v Slov. gor., Črešnjavec, Pameče: Ker je v četrtek praznik, išla je ta številka že v sredo, zato je, žal, prepozno došlo. Priserčna hvala za dopise!

Za družbo sv. Cirila in Metoda se je pri Sv. Juriju ob Ščavnici na veselici dne 27. maja nabralo za šopke 5.09 K.

Zahvala. Vojaškemu veteranskemu društvu pri Sv. Andražu v Slov. gor. je daroval neimenovan gospod 30 K, za kar mu izrekamo prisrčno zahvalo. Bog nam daj obilo posamevalcev. Gregorij Družovič, načelnik, Peter Zork o. tajnik.

Tržne cene

v Mariboru od 2. junija do 9. junija 1906

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica	15	10	16	50	
riž	18	40	14	20	
ječmen	17	10	18	—	
ovs	17	30	18	80	
koruza	16	20	17	—	
proso	17	50	18	30	
ajda	15	20	16	—	
seno	4	60	5	—	
slama	5	60	6	60	
fižola	1	26	—	30	
grah	—	52	—	56	
leča	—	92	—	96	
krompir	—	—	—	7	
sir	—	36	—	42	
surovo maslo	2	30	2	30	
maslo	2	40	2	60	
špoh, svež	1	44	1	50	
salje, kisla	—	32	—	34	
repa, kisla	—	—	—	—	
mleko	1	lit.	—	—	20
smetana, sladka	—	—	40	—	56
—, kisla	—	—	60	—	70
salje	100	glav	—	—	—
jajce	1	kom.	—	—	7

Loterijske številke.

Dne 9. junija.

Line	56,	48,	25,	53,	57.
Trst	89,	17,	53,	62,	7.

Razpis stavb.

Okrajni odbor Šmarje pri Jelšah odda potoma ponudb napravo

- prehoda (Durchlass) na Grobelnem v km 15-109 okrajne ceste I. razreda Celje-Rogatec;
- škarpe na Pečici v km 6-8 okrajne ceste I. razreda Polčane-Rogatec;
- popravilo okrajne ceste II. razreda Lemberg pri Detičku;
- popravilo plaza na Pečici v km 6-5 okrajne ceste I. razreda Polčane-Rogatec.

Stroški zgradb proračunjeni so ad a na 900 K, ad b na 960 K, ad c na 450 K; popravilo ad d odda se pa po entnih cenah, katere so razvidne iz proračuna.

Načrti, proračuni in stavbeni pogoji se zamorejo vpogledati vsaki vsak dan ob uradnih urah v okrajni pisarni.

Pismene, zapečatenе ponudbe z napisom „Ponuba“ se imajo s priloženo 10% varščino in sicer ad a po 90 K, ad b po 96 K, ad c po 45 K, ad d po 600 K oddati ali pa po pošti poslati najkasneje do 26. junija 1906

do 5. ure zvečer okrajnemu zastopu Šmarje pri Jelšah.

Okrajni zastop Šmarje pri Jelšah
dne 11. junija 1906.

Načelnik: Dr. Jos. Georg.